

Infekce vyvolané lidskými papilomaviry

Co to je?

Vybrané typy lidských papilomavirů jsou původci genitálních bradavic či infekce, která ve svém důsledku může vést k rozvoji rakoviny děložního čípku, ale i jiných nádorových onemocnění genitálu, anální oblasti či hlavy a krku u žen i mužů. Jedná se o celosvětově nejrozšířenější pohlavně přenosnou infekci.

Výskyt v ČR a v zahraničí

Rakovina děložního čípku je v současnosti v ČR čtvrtým nejčastějším maligním onemocněním u žen. Jen za rok 2020 bylo registrováno téměř 800 nových případů, v průběhu téhož roku tomuto onemocnění u nás podlehl 398 žen. Jde přitom o první nádorové onemocnění, kterému lze předcházet očkováním.

Jak se můžu nakazit?

Výše uvedené typy HPV se přenáší přímým kontaktem s nakaženým jedincem, zejména sexuální cestou. Nákaza je možná nejen pohlavním stykem, ale i intimním kontaktem. Infekci HPV v průběhu života získá až 80 % mužů a žen. Přestože ve většině případů infekce samovolně odezní, u některých pacientů dojde k rozvoji genitálních bradavic či nádorového onemocnění.

Kdo patří mezi ohrožené osoby infekce/komplikovaného průběhu

Všechny sexuálně aktivní osoby (ženy i muži).

Inkubační doba

Inkubační doba genitálních bradavic bývá přibližně 3 měsíce, u maligních onemocnění jde o dlouhodobý proces trvající i roky a není přesně stanovena.

Jak se infekce projevuje?

U většiny osob probíhá infekce asymptomaticky, samotné nosičství HPV nebo přednádorové změny klinicky nevyvolávají žádné subjektivní obtíže.

Jak se to léčí?

Specifická terapie infekce vyvolané HPV neexistuje. V případě vzniku maligních onemocnění závisí následná onkologická terapie na typu a rozsahu nádoru. Při vzniku genitálních bradavic je možné jejich odstranění pomocí tekutého dusíku, při větším rozsahu případně laserem či chirurgicky.

Jaké jsou komplikace?

Nádorové onemocnění genitálu, anální oblasti či hlavy a krku u žen i mužů.

OČKOVÁNÍ:

Vakcíny: Gardasil, Gardasil 9, Cervarix

Základní typ vakcíny: subjednotková vakcína (vybrané antigenní složky lidských papilomavirů – viru podobné částice obsahující L1 protein), neobsahuje živý virus

Věková indikace: od 9 let

Základní schéma: Gardasil 9 do 14 let: 0 a 6 až 12 měsíců, nad 15 let: 3 dávky ve schématu 0-2-6 měsíců; Cervarix do 14 let: 0 a 5-13 měsíců, nad 15 let: 3 dávky ve schématu 0-1-6 měsíců

Přeočkování: nebylo stanoveno

Pro koho je očkování zejména vhodné: dívky i chlapci od 9 let věku, očkování je vhodné zejména v době, kdy se jedinec dosud s lidskými papilomaviry neseťkal (před začátkem sexuální aktivity), očkování je potenciálně doporučováno osobám do 26 let věku, pokud nebyly dosud očkovány, podání vakcíny osobám starším 26 let věku je vhodné s ohledem na nákladovou efektivitu probrat s lékařem (benefit je zejména pro osoby, u kterých je nižší pravděpodobnost dosavadní infekce lidskými papilomaviry)

Možné nežádoucí účinky: bolestivost, zarudnutí či otok v místě vpichu, pocit na zvracení, zvracení, bolesti břicha, průjem, svědění, vyrážka, bolest hlavy, kloubů, svalů, závrať, malátnost, únava, pocit na zvracení, zvýšená tělesná teplota či horečka

Úhrada: hrazeno chlapcům a dívkám ve věku 11 až 14 let včetně.

Upozornění: Text má pouze informativní charakter. Podrobné informace o jednotlivých vakcínách, včetně jejich indikací či nežádoucích účinků, naleznete v příbalové informaci či SPC dané vakcíny. Očkování musí předcházet sestavení podrobné lékařské anamnézy a indikaci pro očkování vždy stanovuje lékař při konzultaci na základě platných doporučení. Informace o úhradách vakcíny se mohou lišit, aktuální informace o úhradě vakcíny či příspěvcích zdravotních pojišťoven naleznete na stránkách Vaší zdravotní pojišťovny či Vám je sdělíme při konzultaci v našem centru.